

# Vrozená katarakta

Kongenitální katarakta neboli vrozený zákal je **onemocnění oční čočky**. Tento defekt narušuje průhlednost čočky v kritickém období vývoje binokulárního vidění. Vyskytuje se s incidencí 4 až 8 : 20 000 nově narozených dětí, kdy přibližně jedna třetina případů může mít familiární původ.

## Příčiny

Příčiny vzniku katarakty mohou být různorodé. Jde například o zevní vlivy působící v průběhu těhotenství jako je **ozáření, léková terapie (kortikosteroidy, sulfonamidy), kožní (atopie) a metabolické choroby** (např. diabetes mellitus) **matky** či předčasný porod. Mezi další příčiny patří poruchy vývoje čočky a sklivce, zejména patologicky se vyvíjející cévní zásobenění čočky. Častou příčinou je také **infekce matky** během prvního trimestru těhotenství. Katarakta se vyskytuje například u **vrozené rubeoly** u 15 % dětí. Další příčinou může být Downův syndrom

## Diagnostika

Diagnóza katarakty by se měla u dítěte prokázat **co nejdříve**, aby se mohlo začít včas s léčbou, která umožní fyziologický vývoj očního aparátu. V České republice byl zaveden celoplošný **screening**. U zdravého dítěte by měl lékař vidět **červený odraz sítnice**, potom je test považován za negativní. V případě pozitivního testu následují další specializovaná vyšetření.

## Léčba

Léčba vrozené katarakty zahrnuje dlouhodobý proces, ve kterém hraje významnou roli chirurgie i poučení a spolupráce rodičů. Základním výkonem je **lensektomie** (odstranění čočky). U dětí do 1 roku pak necháváme oko bez čočky, u starších 1 roku se implantuje nitrooční čočka. U afakického oka je důležité **zkorigovat refrakční vadu** kontaktními čočkami nebo brýlemi a dále je nezbytné **léčit amblyopii**, která ve většině případů po mikrochirurgickém zákroku nastává. Cílem léčby je dokonalá zraková ostrost a vyvinuté binokulární vidění dítěte. Nejčastějšími pooperačními **komplikacemi** jsou **zákal** zadního pouzdra čočky a **glaukom**.

## Odkazy

### Související články

- Katarakta
- Operace katarakty a komplikace

### Externí odkazy

- Vrozená katarakta a glaukom (<http://www.sanquis.cz/index1.php?linkID=art3291>)
- Operace kongenitální katarakty (YouTube) (<https://www.youtube.com/watch?v=msYtpojUYeU>)

### Zdroj

- HLOŽÁNEK, Martin. *Komplexní péče o děti s šedým zákallem* [online]. [cit. 2016-04-22]. <<https://zdravi.euro.cz/clanek/sestra/komplexni-pece-o-deti-s-sedym-zakalem-449187>>.
- ODEHNAL, Milan. *Vrozená katarakta a glaukom* [online]. [cit. 2016-04-22]. <<http://www.sanquis.cz/index1.php?linkID=art3291>>.

### Použitá literatura

- KUCHYŇKA, Pavel, et al. *Oční lékařství*. 1. vydání. Praha : Grada, 2007. 768 s. ISBN 9788024711638.
- HYCL, Josef. *Oftalmologie : minimum pro praxi*. 2. vydání. Praha : Triton, 2006. ISBN 80-7254-827-1.

### Vrozený zákal



*Katarakta dětského věku*

**Popis** jednostranný nebo oboustranný vrozený zákal oční čočky

**Příčina** během gravidity záření, léky, infekce (rubeola), metabolické nemoci

**Incidence ve světě** 1 : 2000<sup>[1]</sup>

#### Klasifikace a odkazy

**MKN** Q12.0 (<https://mkn10.uzis.cz/prohlizec/Q12.0>)

**Medscape** 1210837 (<https://emedicine.medscape.com/article/1210837-overview>)

**MedlinePlus** 001615 (<https://medlineplus.gov/ency/article/001615.htm>)

- ROZSÍVAL, Pavel, et al. *Oční lékařství*. 1. vydání. Galén, Karolinum, 2006. 373 s. s. 232. ISBN 80-7262-404-0.

## Reference

1. Medicibase.cz [online]. [cit. 2016-04-23]. <[http://www.medicabaze.cz/?&sec=term\\_detail&termId=124&tname=Katarakta](http://www.medicabaze.cz/?&sec=term_detail&termId=124&tname=Katarakta)>